

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2802/2020
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Лазар Крстић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде – Основни суд у Косовској Митровици, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3642/19 од 10.01.2020. године, у седници одржаној дана 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3642/19 од 10.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2611/17 од 03.10.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу, на име изгубљене зараде, за период од 01.05.2015. године до 01.09.2017. године, исплати износ од 682.497,24 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом на сваки износ наведеног периода од доспелости до исплате (висина износа са датумом доспећа одређени у изреци). Ставом другим изреке тужба је одбачена у делу којим је тражена уплата пореза на доходак грађана за временски период од 01.05.2015. године до 01.09.2017. године. Ставом трећим изреке тужба је одбачена у делу којим је тражена уплата доприноса за социјално осигурање за период од 01.05.2015. године до 01.09.2017. године као неуредна. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 148.420,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2766/20 од 19.10.2020. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и четвртим изреке, тако што је одбијен тужбени захтев у делу којим је тражена исплата изгубљене зараде за период од 01.05.2015. године до 01.09.2017. године, у износу 682.497,24 динара, са припадајућом законском затезном каматом, као и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка, а тужилац обавезан да туженој накнади

трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена и неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Из списка се утврђује да је пресудом Управног суда, Одељење у Нишу У 58/11 од 25.10.2012. године тужба уважена и поништено решење Основног суда у Косовској Митровици Су.бр V-33/2010-80-60 од 24.11.2010. године, којим је тужиоцу радни однос престао 24.11.2010. године због тога што је решењем органа тужене Су. бр.V-33/2010-54-60 од 01.10.2010.године постао нераспоређен државни службеник. Према образложењу наведене пресуде, решење о престанку радног односа је поништено са разлога што је исто донето пре истека рока од два месеца почев од 01.10.2010. године, од када је тужилац решењем органа тужене добио статус нераспоређеног државног службеника. У образложењу је наведено да је доношењем решења од 24.11.2010. године, тужени на штету тужиоца повредио процесно – правне претпоставке законитости решења о престанку радног односа, прописане одредбама члана 131. став 1. тачка 3. и члана 138. став 3. Закона о државним службеницима. У раније вођеној, правоснажно окончаној парници, пресудом Првог основног суда у Београду П1 2424/16 од 06.03.2017. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати неисплаћене накнаде плата за период 02.12.2010. године закључно са априлом 2015. године, уз образложење да је поништавањем решења о престанку радног односа од стране Управног суда, тужилац поново стекао статус нераспоређеног запосленог у радном односу, због чега је тужена у обавези да тужиоцу исплати накнаду плата које припадају нераспоређеном државном службенику, а које му без правног основа нису исплаћене. Тужилац у овом спору тражи накнаду плате у висини од 65% од основне плате за месец који претходи месецу у коме је донето првостепено решење да је нераспоређен (решење од 24.11.2010. године), а за период од 01.05.2015. године до 01.09.2017. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 138. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05 ... 99/14) и члана 34. Закона о платама државних службеницима и намештеника, усвојио тужбени захтев уз образложење да због дејства одлуке Управног суда и задржавања статуса нераспоређеног државног службеника у спорном периоду, тужилац има право на накнаду плате која износи 65% од основне плате за месец који претходи месецу у коме је донето првостепено решење да је нераспоређен.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да тужиоцу не припада право на накнаду штете у висини неисплаћене накнаде плате за спорни период, из разлога што је тужиоцу, као нераспоређеном државном службенику, радни однос престао по сили закона по протеклу два месеца од када је добио тај статус решењем органа тужене од 01.10.2010. године. Другостепени суд се позвао на одредбу члана 131. став 1. тачка 3. Закона о државним службеницима, према којој државном службенику престаје радни однос по сили закона ако буде нераспоређен, а не буде премештен на друго радно место. Стога је оцено да је без значаја што након доношења пресуде Управног суда којом је поништено решења о престанку радног односа од 24.11.2010. године, није донето ново деклараторно решење.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев.

Одредбом члана 138. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05...94/17), државни службеник има право на накнаду плате према закону којим се уређује плате у државним органима, а сва права из радног односа државни службеник остварије у државном органу чији руководиоца је донео решење да је државни службеник нераспоређен, те да нераспоређеном државном службенику престаје радни однос ако у року од два месеца не буде премештен у други државни орган.

У конкретном случају, тужилац је стекао статус нераспоређеног државног службеника решењем органа тужене од 01.10.2010. године и правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 2424/16 од 06.03.2017. године, досуђена му је накнада плате која износи 65% основне плате за месец који је претходио месецу у коме је донето првостепено решење да је нераспоређен, сагласно члану 34. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр.62/06 ... 99/14), а за период до маја 2015. године. Међутим, околност што је тужиоцу признато права на накнаду плате наведеном судском одлуком, сама по себи не подразумева да он ужива исто право и за период од маја 2015. године до престанка радног односа 2017. године, без обзира што је тужбени захтев заснован на истом правном основу, као у претходно вођеној парници. Због општепознатих околности и укидања Општинског суда у Приштини 31.09.2009. године, Основни суд у Косовској Митровици преузео је запослене Општинског суда у Приштини. Управо ова, објективна околност, довела је до тога да запослени из тог суда, међу којима и тужилац нису радно ангажовани, што се у протеклом вишегодишњем периоду до подношења тужбе у овом спору, није мењало, а од доношења Кадровског плана за 2015. годину, постало је сасвим извесно да радно ангажовање тужиоца није могуће, јер број извршилаца за Основни суд у Косовској Митровици није био повећан. Тужилац је положај нераспоређеног државног службеника стекао коначним и правноснажним решењем тужене (решење није било предмет управне ни судске контроле). Због немогућности да буде распоређен ни премештен, тужиоцу је престао радни однос по сили закона сагласно члану 131. став 1. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр.79/05 ... 94/17). Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да тужиоцу не припада право на накнаду плате за спорни период, јер у радњама органа тужене почев од 2015. године,

нема противправности, односно не постоји незаконито поступање тужене, па нема одговорности за накнаду штете у смислу члана 154. и 172. Закона о облигационим односима, услед чега је тужбени захтев правилно одбијен као неоснован.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић